

**Záměr
na vyhlášení zvláště chráněného území
a ochranného pásma zvláště chráněného území**

**ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.
o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů
a § 10 vyhlášky č. 45/2018 Sb.**

Přírodní rezervace

Píšťanský luh

1. Název zvláště chráněného území:

Píšťanský luh

2. Návrh kategorie ochrany zvláště chráněného území:

Přírodní rezervace - dále jen „PR“

(ve smyslu § 33 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů – dále jen “zákon”)

3. Předměty ochrany a jejich popis:

3.1. Souhrnná charakteristika předmětů ochrany:

Předmětem ochrany jsou:

a) lesní a křovinné ekosystémy lužních lesů a vrbových křovin podél vodních toků;

b) mokřadní ekosystémy rákosin a vegetace vysokých ostřic, bahnitých říčních náplavů a makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod a vodních toků;

3.2. Popis předmětů ochrany:

Ekosystém	Podíl plochy v ZCHÚ (%)*	Popis ekosystému
L2.4 Měkké luhy nížinných řek	55	<p>Spontánně vzniklý vrbotopový lužní les (as. <i>Salicetum albae</i>) s pestrou věkovou i prostorovou skladbou a vysokým podílem mrtvé dřevní hmoty, ve stáří cca 80 let se solitéry topolů černých ve věku přes sto let. Řídké stromové patro (pokryvnost cca 60 %) s dominancí druhů topol černý (<i>Populus nigra</i>), vrba bílá (<i>Salix alba</i>) a vrba načervenalá (<i>Salix ×rubens</i>) doplněné jilmem vazem (<i>Ulmus laevis</i>) a nežádoucími druhy topol kanadský (<i>Populus ×canadensis</i>) a javor jasanolistý (<i>Acer negundo</i>).</p> <p>Bohatě rozvinutý keřový podrost s vrbami (<i>Salix</i> sp. div.) a bezem černým (<i>Sambucus nigra</i>), na sušších místech doplněný svídou krvavou (<i>Cornus sanguinea</i>), hlohem velkoplodým (<i>Crataegus ×macrocarpa</i>) a lískou obecnou (<i>Corylus avellana</i>).</p> <p>Bylinné patro tvořené nitrofilní bylinnou vegetací s dominující kopřivou dvoudomou (<i>Urtica dioica</i>) a fragmenty porostu drnavce lékařského (<i>Parietaria officinalis</i>). Pravidelný výskyt druhů bobr evropský (<i>Castor fiber</i>), netopýr vodní (<i>Myotis daubentonii</i>), n. hvízdavý (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>), n. večerní (<i>Eptesicus serotinus</i>).</p> <p>Významné hnízdiště a zimoviště ptactva, např. morčák velký (<i>Mergus merganser</i>), pisík obecný (<i>Actitis hypoleucos</i>), ledňáček říční (<i>Alcedo atthis</i>), šoupálek krátkoprstý (<i>Certhia brachydactyla</i>), strakapoud malý (<i>Dryobates minor</i>), krahujec obecný (<i>Accipiter nisus</i>) a luňák červený (<i>Milvus milvus</i>).</p> <p>Výskyt nehojných až vzácných druhů motýlů, zejména potravně vázaných na dřeviny měkkého luhu, např. vzpřímenka <i>Ornixola caudulatella</i>, předivka vrbová (<i>Yponomeuta rorella</i>), plochuška <i>Agonopterix conterminella</i>, obaleči <i>Acleris kochiella</i>, <i>Apotomis lineana</i> a <i>Pammene ignorata</i>.</p> <p>Bohatá fauna brouků vázaných na dřeviny a mrtvé dřevo, např. lesák rumělkový (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), nosorožík kapucínek (<i>Oryctes nasicornis ondrejanus</i>), tesařík pižmový</p>

Ekosystém	Podíl plochy v ZCHÚ (%)*	Popis ekosystému
		(<i>Aromia moschata</i>), kozlíček vrbový (<i>Lamia textor</i>), střevlík <i>Porotachys bisulcatus</i> , drabčík <i>Thoracophorus corticinus</i> .
K2.1 Vrbové křoviny hlinitých a písčitých náplavů	5	Porost pobřežních vrbin (<i>Salicetum triandrae</i>) se zastoupením vrby košíkářské (<i>Salix viminalis</i>) a vrby trojmužné (<i>Salix triandra</i>) podél mělkých břehů v zátoce slepého ramene. Výskyt hygrofilních druhů střevlíků (<i>Acupalpus maculatus</i> , <i>Tachys fulvicollis</i> , <i>Badister peltatus</i>).
M1.4 Říční rákosiny	< 1	Společenstvo břehové zóny zaplavované jen za vyššího stavu vody. Výskyt druhu kyprej vrbice (<i>Lythrum salicaria</i>), karbinec evropský (<i>Lycopus europaeus</i>), čistec bahenní (<i>Stachys palustris</i>), okruh bahničky mokřadní (<i>Eleocharis palustris</i> agg.). Nejlépe je biotop vyvinutý na neregulovaných březích štěrkového ostrova tvořeného náplavy v korytu řeky.
M1.7 Vegetace vysokých ostřic	15	Mozaikovitý výskyt na jižním okraji luhu s podmáčenými terénními sníženinami. Dominantní chrastice rákosovitá (<i>Phalaris arundinacea</i>), častá ostřice pobřežní (<i>Carex riparia</i>), kyprej vrbice (<i>Lythrum salicaria</i>), vrbina obecná (<i>Lysimachia vulgaris</i>), roztroušeně až relativně často kosatec žlutý (<i>Iris pseudacorus</i>).
M6 Bahnitě říční náplavy	< 1	Periodicky zaplavované relativně dynamicky se vyvíjející obnažované náplavy tvořené sedimenty smíšeného charakteru na pozvolných březích ostrůvků a v zátoce slepého ramene. Výskyt vegetace v závislosti na aktuální hydrologické situaci, např. řeřišnice hořká (<i>Cardamine amara</i>), dvouzubec černoplodý (<i>Bidens frondosa</i>), tajnička rýžovitá (<i>Leersia oryzoides</i>), jitrocel chudokvětý (<i>Plantago uliginosa</i>), rozrazil potoční (<i>Veronica beccabunga</i>), krtičník křídlatý (<i>Scrophularia umbrosa</i>), laskavec zelenoklasý (<i>Amaranthus powellii</i>), milička polabská (<i>Eragrostis albensis</i>), merlík mnohosemenný (<i>Chenopodium polyspermum</i>). Zjištěn výskyt ripikolních druhů brouků, např. střevlík <i>Tachys micros</i> , šídlatec <i>Asaphidion austriacum</i> , pobřežník <i>Elaphrus aureus</i> a kovařící <i>Negastrius sabulicola</i> a <i>Zorochros quadriguttatus</i> .
V1G Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod, porosty bez ochranný významných vodních makrofytů	< 1	Biotop malého rozsahu v zátoce slepého ramene řeky. Silně zabahněné dno, prostředí eutrofní s méně výrazným kolísáním vodní hladiny. Výskyt druhu stulík žlutý (<i>Nuphar lutea</i>). Běžné stagnikolní druhy vážek, např. šídlo modré (<i>Aeshna cyanea</i>), vážka obecná (<i>Sympetrum vulgatum</i>), šídélko brvonohé (<i>Platycnemis pennipes</i>). Rozmnožování ohrožených druhů obojživelníků ropucha zelená (<i>Bufo viridis</i>) a skokan štíhlý (<i>Rana dalmatina</i>). Výskyt několika jedinců nepůvodní želvy nádherné (<i>Trachemys scripta</i>).
V4B Makrofytní vegetace vodních toků, stanoviště s potenciálním výskytem vodních makrofytů nebo se zjevně přirozeným či přírodě blízkým charakterem koryta	7	Průtočné rameno řeky Labe mezi ostrovy a luhem s písčito-štěrkovitým dnem. Středně vysoká hladina vody a sedimentů (jemné bahno). Výskyt okřehku (<i>Lemna gibba</i>) a rdestů (<i>Potamogeton</i> sp. div.). Hojně motýlice lesklá (<i>Calopteryx splendens</i>), ojediněle klínatka obecná (<i>Gomphus vulgatissimus</i>). Významný biotop pro vzácnější druhy ryb, např. jelec jesen (<i>Leuciscus idus</i>), parma obecná (<i>Barbus barbus</i>), ostroretka stěhovavá (<i>Chondrostoma nasus</i>), podoustev říční (<i>Vimba vimba</i>), a vodních měkkýšů, např. hrachovka obrácená (<i>Pisidium supinum</i>), okružanka říční (<i>Sphaerium rivicola</i>), škeblička

Ekosystém	Podíl plochy v ZCHÚ (%)*	Popis ekosystému
		plochá (<i>Pseudanodonta complanata</i>), vevrub nadmutý (<i>Unio tumidus</i>), uchatka široká (<i>Radix ampla</i>). Potvrzen výskyt invazních druhů např. slávíčka mnohotvárná (<i>Dreissena polymorpha</i>) a korbíkula asijská (<i>Corbicula fluminea</i>).

*Výměry biotopů byly určeny v prostředí ArcGIS.

4. Cíl ochrany

Ekosystém	Cíl ochrany
L2.4 Měkké luhy nížinných řek	Porost s přírodě blízkou věkovou, prostorovou a druhovou skladbou, ponechaný samovolnému vývoji s přirozeným podílem mrtvé dřevní hmoty a výskytem živočichů na něj vázaných. Bez výskytu invazních druhů rostlin.
K2.1 Vrbové křoviny hlinitých a písčitých náplavů	Rozvolněné porosty na březích přírodě blízkého charakteru s hlinitými a písčitými náplavy v místě slepého ramene a na březích jezera.
M1.4 Říční rákosiny	Přirozený vývoj stanoviště ve stávající rozloze, bez výskytu invazních druhů rostlin.
M1.7 Vegetace vysokých ostřic	Přirozený vývoj stanoviště ve stávající rozloze, bez výskytu invazních druhů rostlin.
M6 Bahnitě říční náplavy	Periodicky obnažované náplavy v rozsahu odpovídajícímu aktuální hydrologické situaci.
V1G Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod, porosty bez ochrannářsky významných vodních makrofytů	Zachování stanoviště o stávající rozloze v místě slepého ramene, s napojením na tok Labe a osluněnou vodní hladinou, bez výskytu invazních druhů.
V4B Makrofytní vegetace vodních toků, stanoviště s potenciálním výskytem vodních makrofytů nebo se zjevně přirozeným či přírodě blízkým charakterem koryta	Zachování průtočného ramene ve stávající podobě, s přirozeným charakterem dna a vysokým podílem neregulovaných břehových partií, bez výskytu invazních druhů.

5. Základní ochranné podmínky:

Základní ochranné podmínky přírodních rezervací jsou stanoveny v § 34 zákona.

6. Návrh bližších ochranných podmínek:

V souladu s ustanovením § 33 odst. 1 a § 44 odst. 3 zákona se navrhuje, aby na území navržené PR bylo možno jen se souhlasem orgánu ochrany přírody provádět tyto činnosti a zásahy:

- provádět změny druhů pozemků a změny způsobu jejich využití;
- zřizovat skládky jakýchkoliv materiálů, a to i krátkodobě;
- měnit hydrologické poměry území, provádět vodohospodářské úpravy a další činnosti, které by mohly způsobit trvalé změny úrovně hladiny povrchových nebo podzemních vod, mimo odstraňování sedimentů z koryta mimo přirozené lokality náplavů prováděné správcem vodního toku Labe a správcem vodní cesty Labe v rámci běžné údržby;
- provádět terénní úpravy;

- e) provádět úpravy či odbahňování slepého ramene;
- f) umisťovat myslivecká zařízení nebo slaniska, provádět vnaďení či přikrmování zvěře;
- g) kácet podměrečné dřeviny rostoucí mimo les¹, vysazovat dřeviny, odklízet spadlou dřevní hmotu či mrtvé dřevo, mimo vybrané činnosti prováděné správcem vodního toku Labe a správcem vodní cesty Labe v rámci běžné údržby, konkrétně odstraňování invazních dřevin a odklizení spadlé dřevní hmoty zasahující nebo hrozící uvolněním do labské vodní cesty, či ošetřování dřevin nebezpečných až havarijních z hlediska ohrožení života a zdraví osob;
- h) bivakovat či přespávat;
- i) vstupovat na štěrkopískové ostrovy v řece, kotvit zde lodě a vykonávat rybářské právo;
- j) kotvit motorová plavidla;
- k) zřizovat stezky, turisticky značené trasy či umisťovat turistický mobiliář.

7. Vymezení ochranného pásma

Pro zabezpečení přírodní rezervace před rušivými vlivy z okolí se podle § 37 odst. 1 zákona vyhláší ochranné pásmo (dále jen „OP“), ve kterém lze vymezit činnosti a zásahy, které jsou vázány na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody. Dle § 37 odst. 2 zákona je v ochranném pásmu nutný souhlas orgánu ochrany přírody k umisťování, povolování nebo provádění staveb, změně způsobu využití pozemků, terénním úpravám, změnám vodního režimu pozemků nebo k nakládání s vodami, k použití chemických prostředků a ke změnám druhu pozemku.

V souladu s ustanovením § 37 odst. 1 zákona se dále navrhuje, aby na území navrženého ochranného pásma PR bylo možno jen se souhlasem orgánu ochrany přírody provádět tyto činnosti a zásahy:

- a) zřizovat skládky jakýchkoliv materiálů, a to i krátkodobě;
- b) aplikovat průmyslová nebo statková hnojiva či vápno;
- c) vysazovat dřeviny, odklízet spadlou dřevní hmotu či mrtvé dřevo;
- d) bivakovat či přespávat.

8. Územně správní zařazení území:

8.1. Přírodní rezervace:

kraj:	Ústecký
okres:	Litoměřice
obec s rozšířenou působností:	Litoměřice
obec s pověřeným obecním úřadem:	Litoměřice
obec:	Píšťany
katastrální území:	Píšťany

¹ § 3 písm. a) a b) vyhlášky 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení

8.2. Ochranné pásmo

kraj: Ústecký
okres: Litoměřice
obec s rozšířenou působností: Litoměřice
obec s pověřeným obecním úřadem: Litoměřice
obec: Píšťany
katastrální území: Píšťany

9. Přehled katastrálních území a parcelních čísel pozemků dotčených záměrem na vyhlášení PR a jejího ochranného pásma:

Přírodní rezervace:

Katastrální území: Píšťany 794333

Číslo parcely podle KN	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v PR (m ²)*
32/8	Ostatní plocha	Neplodná půda	1268	1268
32/9	Vodní plocha	Koryto vodního toku přirozené nebo upravené	522	522
32/7	Trvalý travní porost		134	134
32/4	Ostatní plocha	Neplodná půda	3281	3281
32/1	Trvalý travní porost		1053	1053
36/2	Ostatní plocha	Jiná plocha	2617	2617
274/3	Ostatní plocha	Ostatní komunikace	4743	2143
334	Orná půda		616	616
336	Ostatní plocha	Neplodná půda	2259	2259
330	Orná půda		708	708
331	Ostatní plocha	Neplodná půda	4379	4379
327	Trvalý travní porost		1049	1049
328	Orná půda		2152	2152
325	Vodní plocha	Koryto vodního toku přirozené nebo upravené	2414	2414
324/1	Trvalý travní porost		24092	24092
311/17	Orná půda		1440	1440
311/18	Orná půda		211	211
309/5	Trvalý travní porost		290	290
309/1	Trvalý travní porost		6948	6948
310/4	Ostatní plocha	Neplodná půda	563	563
310/1	Ostatní plocha	Neplodná půda	1118	1118
304/1	Vodní plocha	Koryto vodního toku přirozené nebo upravené	84248	23402
310/5	Ostatní plocha	Neplodná půda	1334	1334
309/3	Trvalý travní porost		522	522
306	Ostatní plocha	Jiná plocha	292	292
305	Ostatní plocha	Neplodná půda	2065	2065
311/13	Orná půda		2451	2451
303	Vodní plocha	Koryto vodního toku přirozené nebo upravené	1851	1851
291/3	Ostatní plocha	Neplodná půda	3564	3564
302/1	Orná půda		5056	5056
291/1	Ostatní plocha	Neplodná půda	72462	72462
291/2	Ostatní plocha	Neplodná půda	9001	9001

Číslo parcely podle KN	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v PR (m ²)*
290/2	Ostatní plocha	Neplodná půda	2023	2023
288/7	Ostatní plocha	Neplodná půda	7083	7083
289/2	Ostatní plocha	Neplodná půda	681	681
288/6	Ostatní plocha	Neplodná půda	7500	7500
				198544

Ochranné pásmo:

Katastrální území: Píšťany 794333

Číslo parcely podle KN	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)*
288/4	Ostatní plocha	Neplodná půda	1605	1605
288/3	Orná půda		5000	5000
337	Vodní plocha	Vodní nádrž přírodní	3358	1299
297	Orná půda		6189	6189
288/5	Ostatní plocha	Neplodná půda	5000	5000
288/2	Ostatní plocha	Neplodná půda	4197	4197
288/1	Orná půda		54974	54974
289/1	Orná půda		2758	2758
290/1	Orná půda		2494	2494
				83516

*Výměry částí parcel byly určeny v prostředí ArcGIS.

10. Předpokládaná výměra zvláště chráněného území a ochranného pásma:

- PR - 19,85 ha
- OP - 8,35 ha

Výměry byly určeny v prostředí ArcGIS.

11. Odůvodnění záměru:

11.1. Historie ochrany území:

Píšťanský luh leží ve IV. zóně na hranici CHKO České středohoří vyhlášené roku 1976 a je součástí rozsáhlé evropsky významné lokality Porta Bohemica (vyhlášena roku 2016), která se rozprostírá v údolí řeky Labe od Litoměřic až po Děčín, kde na ni navazuje EVL Labské údolí. Navrhovaným kryjícím se předmětem ochrany je biotop M6 - bahnité říční náplavy (stanoviště 3270).

Území nebyla v minulosti věnována větší pozornost a vlivem jisté odlehlosti nebylo výrazně zatíženo ani rekreačně, na rozdíl od porostů lužního typu v k. ú. Velké Žernoseky severně od navrhované PR, kde je tlak na rozvoj turistické infrastruktury více patrný z důvodu blízkosti cyklostezky a obce. Zhoršená přístupnost a absence managementu umožnila samovolný rozvoj porostu s vysokou biologickou hodnotou.

11.2. Hlavní důvody zpracování záměru na vyhlášení PR:

V letech 2020 až 2022 na území luhu v rámci posouzení biologické hodnoty lokality a možného vyhlášení maloplošného zvláště chráněného území proběhla řada inventarizačních průzkumů svědčících o jedinečné přírodní hodnotě území.

Jedná se o v oblasti ojedinělý fenomén jesepního břehu na dolním toku řeky Labe s náplavy holocenních fluvialních sedimentů. Nachází se zde tři kilometry dlouhý úsek samovolně vzniklého vrbotopolového lužního lesa se zátokou tvořenou slepým ramenem řeky s fragmenty pobřežních keřových vrb na hlinito-písčitých březích a s výskytem přirozeně utvářených šterkových náplavových ostrovů v korytu řeky Labe. Pozvolné břehy ostrůvků, zátoky a průplavu do Žernoseckého jezera, kde jsou v období nižších průtoků obnažovány náplavy smíšeného substrátu, umožňují rozvoj mokřadní vegetace.

Rozvolněné a věkově diverzifikované stromové patro umožňuje bohatý rozvoj podrostu bylin a křovin. V kombinaci s vysokým podílem mrtvého dřeva a rozmanitostí stupně jeho rozpadu, od stojících odumřelých dřevin po povodní naplavené kmeny v pokročilém stádiu rozpadu, porosty poskytují útočiště velkému množství živočichů vázaných na lužní biotopy, které se vlivem lidské činnosti a urbanizace na dolním toku řeky Labe téměř nevyskytují.

Významnými prvky jsou mohutné pokřivené kmeny soliterních topolů, z nichž některé dosahují věku přes sto let. Jedná se o nejstarší reprezentativní jedince topolu černého (*Populus nigra*), kteří představují jednu z nejvýznamnějších populací tohoto druhu v regionu. V roce 2020 byla provedena výsadba 85 jedinců topolu černého pocházejících z namnožených geneticky ověřených autochtonních jedinců topolu s cílem posílit jeho populace na území Českého středohoří.

Území slouží jako důležitý biotop pro řadu druhů ptáků – morčák velký (*Mergus merganser*), pisík obecný (*Actitis hypoleucos*), šoupálek krátkoprstý (*Certhia brachydactyla*), cvrčilka zelená (*Locustella naevia*), netopýry – netopýr rezavý (*Nyctalus noctula*), n. večerní (*Eptesicus serotinus*), n. vodní (*Myotis daubentonii*), n. hvízdavý (*Pipistrellus pipistrellus*) a zvláště chráněné druhy obojživelníků – ropucha zelená (*Bufo viridis*), skokan štíhlý (*Rana dalmatina*). Průtočné rameno a zátoka poskytují úkryt a trdliště vzácnějším druhům ryb – jelec jesen (*Leuciscus idus*), ostroretka stěhovavá (*Chondrostoma nasus*), podoustev říční (*Vimba vimba*). V okolí ostrovů se rovněž vyskytují vzácnější druhy vodních měkkýšů – hrachovka obrácená (*Pisidium supinum*), okružanka říční (*Sphaerium rivicola*), škeblička plochá (*Pseudanodonta complanata*), velevrub nadmutý (*Unio tumidus*), uchatka široká (*Radix ampla*). Nalezen zde byl vysoký počet druhů motýlů potravně vázaných na dřeviny měkkého luhu a mrtvou dřevní hmotu či dřevokazné houby – vzpřímenka *Ornixola caudulatella*, předivka vrbová (*Yponomeuta rorella*), moli *Nemapogon koenigi*, *Cephimallota angusticostella* a *Monopis fenestratella*, které jsou nehojné až vzácné v rámci celé České republiky. Taktéž fauna brouků je v luhu hojně zastoupena zejména druhy vázanými na dřevo – např. lesák rumělkový (*Cucujus cinnaberinus*), kozlíček vrbový (*Lamia textor*) nebo nosorožík kapucínek (*Oryctes nasicornis ondrejanus*), pro něhož jsou zdejší porosty původním stanovištěm. Významným nálezem jsou druhy indikující zachovalá lužní stanoviště – střevlík *Harpalus progreiens*, nosatec *Brachysomus setiger*, houbožrout *Mycetophagus populi*.

V souhrnu jde o biologicky velice cenné a unikátní území na dolním Labi, které z hlediska své rozlohy a kvality nemá jinde v Ústeckém regionu zastoupení, a proto je navrženo pro zvláštní ochranný režim. Zejména v kontextu úseku dolního Labe, jehož

údolní niva je pod silným tlakem z hlediska využívání (zástavba, lodní doprava, průmyslové a výrobní areály, loděnice, zemědělství, rekreace), je území se zachovanými plošně rozsáhlejšími porosty lužního typu a mokřadními ekosystémy hodnotným přírodním prvkem podporujícím lokální i regionální biodiverzitu. Navržený způsob ochrany cílí na zachování příznivého stavu přírodních ekosystémů a zachování populací vzácných a chráněných druhů rostlin a živočichů, které v širším území již téměř nenacházejí příhodné podmínky.

11.3. K názvu zvláště chráněného území:

Název PR vychází z názvu obce Píšťany, do jejíhož katastru území spadá.

11.4. Ke kategorii ochrany zvláště chráněného území:

Předmět ochrany odpovídá přírodními hodnotami a vědeckým významem legislativně stanovené definici přírodní rezervace. Jedná se o menší území soustředěných přírodních hodnot se zastoupením ekosystémů typických a významných pro příslušnou geografickou oblast.

11.5. K předmětům ochrany:

Předměty ochrany jsou navrženy tak, aby obsáhly přírodní hodnoty území nově navržené PR v celém jejich rozsahu a byly v souladu s předměty ochrany EVL Porta Bohemica, kde jsou předměty ochrany EVL stanoviště bahnitých říčních náplavů – 3270, vápnité nebo bazické skalní trávníky – 6110*, střeoevropské silikátové sutě – 8150, vápnité sutě pahorkatin a horského stupně – 8160*, lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklích – 9180* a druhy bobr evropský (*Castor fiber*) a losos obecný (*Salmo salar*); biotop měkkých luhů nížinných řek – stanoviště 91E0* – je v roce 2022 navrženo k doplnění mezi předměty ochrany EVL Porta Bohemica. Tok řeky Labe je součástí reintrodukčního projektu lososa obecného, jeho výskyt na území Píšťanského luhu je však nepravděpodobný vlivem nedostatečné kvality vody a zejména špatné migrační prostupnosti níže na dolním toku Labe. Píšťanský luh je součástí širšího areálu druhu bobr evropský a jeho teritoria podél toku řeky Labe v úseku mezi Litoměřicemi a Velkými Žernoseky. Jeho pravidelný výskyt na lokalitě svědčí o příznivém vývoji území z hlediska přírodovědné hodnoty. Vzhledem k menší velikosti území a rozsáhlejšímu teritoriu druhu však nelze zaručit jeho trvalou přítomnost uvnitř rezervace.

11.6. K cílům ochrany:

Cíle ochrany jsou definovány tak, aby byl zachován příznivý stav přírodních ekosystémů a populací druhů na něj vázaných. Jedná se zejména o zachování stávajícího vodního režimu, potlačení přítomnosti invazních druhů a ponechání území samovolnému vývoji s důrazem na ponechání mrtvé dřevní hmoty uvnitř rezervace.

11.7. K návrhu bližších ochranných podmínek:

Bližší ochranné podmínky PR jsou navrženy v souladu s ustanovením § 44 odst. 3 zákona tak, aby umožnily orgánu ochrany přírody usměrňovat činnosti, které by mohly vést k nežádoucím změnám dochovaného stavu přírodního prostředí.

11.8. K jednotlivým bližším ochranným podmínkám PR:

Zdůvodnění jednotlivých podmínek pro PR:

Ad a/ provádět změny druhů pozemků a změny způsobu jejich využití: změna druhu a s ním související využití pozemků může mít významný negativní vliv na výskyt předmětů ochrany, zejména z důvodu žádoucího bezzásahového režimu území.

Ad b/ zřizovat skládky jakýchkoliv materiálů, a to i krátkodobě: deponování ani skladování materiálu v území není žádoucí z hlediska vlivu na estetické a biologické hodnoty území.

Ad c/ měnit hydrologické poměry území, provádět vodohospodářské úpravy a další činnosti, které by mohly způsobit trvalé změny úrovně hladiny povrchových nebo podzemních vod, mimo odstraňování sedimentů z koryta mimo přirozené lokality náplavů prováděné správcem vodního toku Labe a správcem vodní cesty Labe v rámci běžné údržby: ekosystémy i zvláště chráněné druhy představující předměty ochrany přírodní rezervace jsou vázány na vodní prostředí a specifické hydrologické podmínky. Změny vodního režimu mohou narušit stabilitu a nenávratně pozměnit charakter biotopů a představují proto jeden z nejzávažnějších faktorů ohrožení předmětů ochrany. K zásahům do vodního režimu není potřeba souhlasu orgánu ochrany přírody tehdy, pokud se jedná o odstraňování sedimentu v místech bez přirozeného výskytu náplavů, které provádí správce vodního toku Labe a správce vodní cesty Labe v rámci běžné údržby. Tato činnost je prováděna v souladu s Provozním řádem činností správce vodního toku Labe a správce vodní cesty Labe v EVL CZ0424141 Porta Bohemica (Povodí Labe, státní podnik; 2020), který byl zhotoven s ohledem na předměty ochrany EVL Porta Bohemica, včetně biotopu bahnitých říčních náplavů (stanoviště 3270). Povodí Labe, s. p. provádí odstraňování sedimentů a zásahy v korytě primárně kvůli zajištění plavebních hloubek v plavební dráze a v místě průplavu do Žernoseckého jezera, případně v místech podvodních deponií vyhrnutého sedimentu z plavební dráhy (odtěžení). Zásahy v blízkém okolí PR, zejména v místě slepého ramene a kolem ostrovů nejsou a nebudou standardně prováděny. V případě potřeby (např. po velkých povodňových situacích) budou nezbytné zásahy řešeny s Agenturou.

Ad d/ provádět terénní úpravy: jakékoliv terénní úpravy a zemní práce s sebou nesou riziko přímého poškození předmětů ochrany a změn v rovnováze ekosystému a druhovém složení společenstva a vyžadují proto posouzení orgánu ochrany přírody.

Ad e/ provádět úpravy či odbahňování slepého ramene: odbahňováním nebo zásahy do břehového pásma slepého ramene mohou být významně negativně ovlivněny biotopy, které jsou předmětem ochrany, a vzácné a zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů na ně vázané. Případné zásahy musí být pečlivě posouzeny z hlediska možných negativních vlivů na předměty ochrany. To by se týkalo i případných revitalizačních opatření.

Ad f/ umisťovat myslivecká zařízení nebo slániska, provádět vnaďení či příkrmování zvěře: vlivem koncentrace zvěře v blízkosti mysliveckých a příkrmovacích zařízení nebo na nevhodných místech v okolí dochází k eutrofizaci, intenzivnímu sešlapu a značným škodám na porostech, což negativně ovlivňuje přirozenou obnovu a vývoj porostů.

Ad g/ kácet podměrečné dřeviny rostoucí mimo les², vysazovat dřeviny, odklízet spadlou dřevní hmotu či mrtvé dřevo, mimo vybrané činnosti prováděné správcem vodního toku Labe a správcem vodní cesty Labe v rámci běžné údržby, konkrétně odstraňování invazních dřevin a odklizení spadlé dřevní hmoty zasahující nebo hrozící uvolněním do labské vodní cesty, či ošetřování dřevin nebezpečných až havarijních z hlediska ohrožení života a zdraví osob: posouzení záměru orgánem ochrany přírody je požadováno zejména za účelem zachování doupných stromů a mrtvé dřevní hmoty uvnitř rezervace a zabránění výsadeb stanovištně nevhodných dřevin. Souhlas orgánu ochrany přírody se nevyžaduje v případě výše vyjmenovaných činností prováděných správcem vodního toku Labe a správcem vodní cesty Labe s ohledem na zájmy ochrany přírody a ochranu zdraví osob a majetku.

Ad h/ bivakovat či přespávat: jedná se o aktivity vedoucí k soustavnému rušení živočichů vázaných na chráněné ekosystémy, často spojené s dalšími činnostmi vedoucími k poškození předmětů ochrany (lámání mlazín, odnos mrtvého dřeva na oheň, znečišťování lokality, pohazování odpadků). Táboření a rozdělávání ohňů je zakázáno ustanovením § 26 odst. 1 písm. b) zákona v rámci základních ochranných podmínek CHKO České středohoří.

Ad i/ vstupovat na štěrkopískové ostrovy v řece, kotvit zde lodě a vykonávat rybářské právo: vstup na ostrovy včetně kotvení a výkonu rybářského práva u jejich břehů je omezeno s ohledem na pozorované škody způsobené těmito činnostmi v předchozích letech, např. intenzivní sešlap, znečišťování lokality, rušení ptáků při hnízdění, narušování významného trdliště ohrožených druhů říčních ryb (ostroretka stěhovavá, podoustev říční). Jedná se o nevhodné intenzivní rekreační využívání malé, ale biologicky velmi cenné plochy, s významným negativním vlivem na předměty ochrany, které by mělo být eliminováno v nejvyšší možné míře.

Ad j/ kotvit motorová plavidla: činnost se omezuje na celém území PR z důvodu prevence úniků olejů a pohonných hmot vedoucích ke kontaminaci biotopu. Dále z důvodu rizika přímé kolize plavidel s chráněnými druhy živočichů včetně jejich vývojových stádií a s ohledem na rušení živočichů a zásahy do břehů a břehových porostů (např. mýcení pro snazší výstup z lodi a její vytažení na břeh).

Ad k/ zřizovat stezky, turisticky značené trasy či umisťovat turistický mobiliář: nové stezky a trasy s sebou nesou riziko přímé likvidace ekosystémů a zvláště chráněných či vzácných druhů rostlin i živočichů nacházejících se v trase a další nežádoucí efekty jako fragmentace, intenzivnější šíření ruderalních a invazních druhů rostlin a riziko přeměny k lesoparkovému využití území, které by na předměty ochrany mělo výrazný negativní vliv z důvodu narušení přirozeného vývoje lokality. Nežádoucí je také neřízené rozšiřování zázemí pro turisty a návštěvníky (např. v místě přívozu).

11.9. K vymezení hranice zvláště chráněného území:

Navržené území PR je složené z jednoho segmentu. Nachází se v k. ú. Pišťany na poloostrově mezi řekou Labe, průplavem a Žernoseckým jezerem a zahrnuje ostrovy

---

² § 3 písm. a) a b) vyhlášky 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení

v korytu řeky Labe tvořené náplavy o rozloze závislé na aktuální hydrologické situaci. Navržené území zahrnuje nejcennější biotopy a lužní porosty v dotčené oblasti.

Navržená hranice PR je vedena přednostně po hranicích pozemkových parcel. Na parcele č. 304/1 v k. ú. Píšťany je hranice PR vedena tak, aby nezasahovala do plavební dráhy na toku řeky Labe a zároveň nezasahovala mimo CHKO České středohoří.

11.10. K jednotlivým činnostem a zásahům, které jsou vázány na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody v OP PR:

Činnosti a zásahy, které jsou vázány na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody v ochranném pásmu PR, jsou navrženy tak, aby umožnily orgánu ochrany přírody usměrňovat činnosti, které by mohly vést k nežádoucím změnám dochovaného stavu přírodního prostředí a negativně ovlivňovat předměty ochrany přírodní rezervace

Zdůvodnění jednotlivých podmínek pro ochranné pásmo:

Ad a/ zřizovat skládky jakýchkoliv materiálů, a to i krátkodobě: souhlas orgánu ochrany přírody se vyžaduje z důvodu posouzení možných rizik skladování materiálu a jejich vlivu na předměty ochrany a území PR.

Ad b/ aplikovat průmyslová nebo statková hnojiva či vápno: vzhledem k citlivosti ekosystému lužního lesa a nežádoucím efektům eutrofizace či průsaku látek do vodního prostředí je nezbytné v předstihu posoudit každou případnou aplikaci hnojiv a jiných chemických prostředků a možná rizika negativního vlivu na území PR.

Ad c/ vysazovat dřeviny, odklízet spadlou dřevní hmotu či mrtvé dřevo: posouzení záměru orgánem ochrany přírody je požadováno zejména za účelem zabránění výsadeb stanovištně nevhodných dřevin a ochrany biotopu v okolí PR, který může být rovněž využíván druhy chráněnými uvnitř PR.

Ad d/ bivakovat či přespávat: jedná se o aktivity vedoucí k soustavnému rušení živočichů vázaných na chráněné ekosystémy, často spojené s dalšími činnostmi zasahujícími do PR, které vedou k poškozování předmětů ochrany (lámání mlazin, odnos mrtvého dřeva na oheň, znečišťování lokality, pohazování odpadků). Táboření a rozdělávání ohňů je zakázáno ustanovením § 26 odst. 1 písm. b) zákona v rámci základních ochranných podmínek CHKO České středohoří.

11.11. K vymezení hranice ochranného pásma:

Pro ochranné pásmo PR Píšťanský luh byla navržena část poloostrova mezi tokem řeky Labe a Žernoseckým jezerem, kde se nachází zvýšený terén s neobhospodařovaným zarostlým ovocným sadem. OP bylo navrženo z důvodu ochrany PR před negativními vlivy působícími z okolí, zejména zemědělskou činností a rekreačním zatížením oblasti kolem jezera. Při vhodném managementu má toto území vysokou přírodní hodnotu a může rovněž sloužit jako významné refugium živočichů při povodních.

Použité podklady a zdroje informací

Digitální registr ochrany přírody (<http://drusop.nature.cz>)

Katastrální mapa České republiky (<http://ags.cuzk.cz>)

Mapový portál AOPK ČR (<http://mapy.nature.cz>)

Nálezová databáze ochrany přírody (<http://portal.nature.cz/nd/find.php>)

Portál informačního systému ochrany přírody (<http://portal.nature.cz>)

Základní mapa České republiky (<https://ags.cuzk.cz>)

Horácková J. 2021: Malakologický inventarizační průzkum navrhované MZCHÚ Píšťanský luh, uloženo na AOPK ČR, Regionální pracoviště České středohoří

Kačmar M. 2021: Botanický inventarizační průzkum připravovaného MZCHÚ Píšťanský luh, uloženo na AOPK ČR, Regionální pracoviště České středohoří

Kříž M. 2021: Mykologický inventarizační průzkum připravovaného MZCHÚ Píšťanský luh, uloženo na AOPK ČR, Regionální pracoviště České středohoří

Moravec P. 2022: Inventarizační průzkum brouků (Coleoptera), uloženo na AOPK ČR, Regionální pracoviště České středohoří

Povodí Labe, státní podnik 2020: Provozní řád činností správce vodního toku Labe a správce vodní cesty Labe v EVL CZ0424141 Porta Bohemica, dostupné online na <http://www.pla.cz>

Waldhauserová I. 2021: Závěrečná zpráva Inventarizace lokality připravované MZCHÚ Píšťanský luh – vážky, uloženo na AOPK ČR, Regionální pracoviště České středohoří

Žemlička M. 2021: Inventarizační průzkum motýlů (Lepidoptera) navrhované MZCHÚ Píšťanský luh, uloženo na AOPK ČR, Regionální pracoviště České středohoří

12. Přílohy:

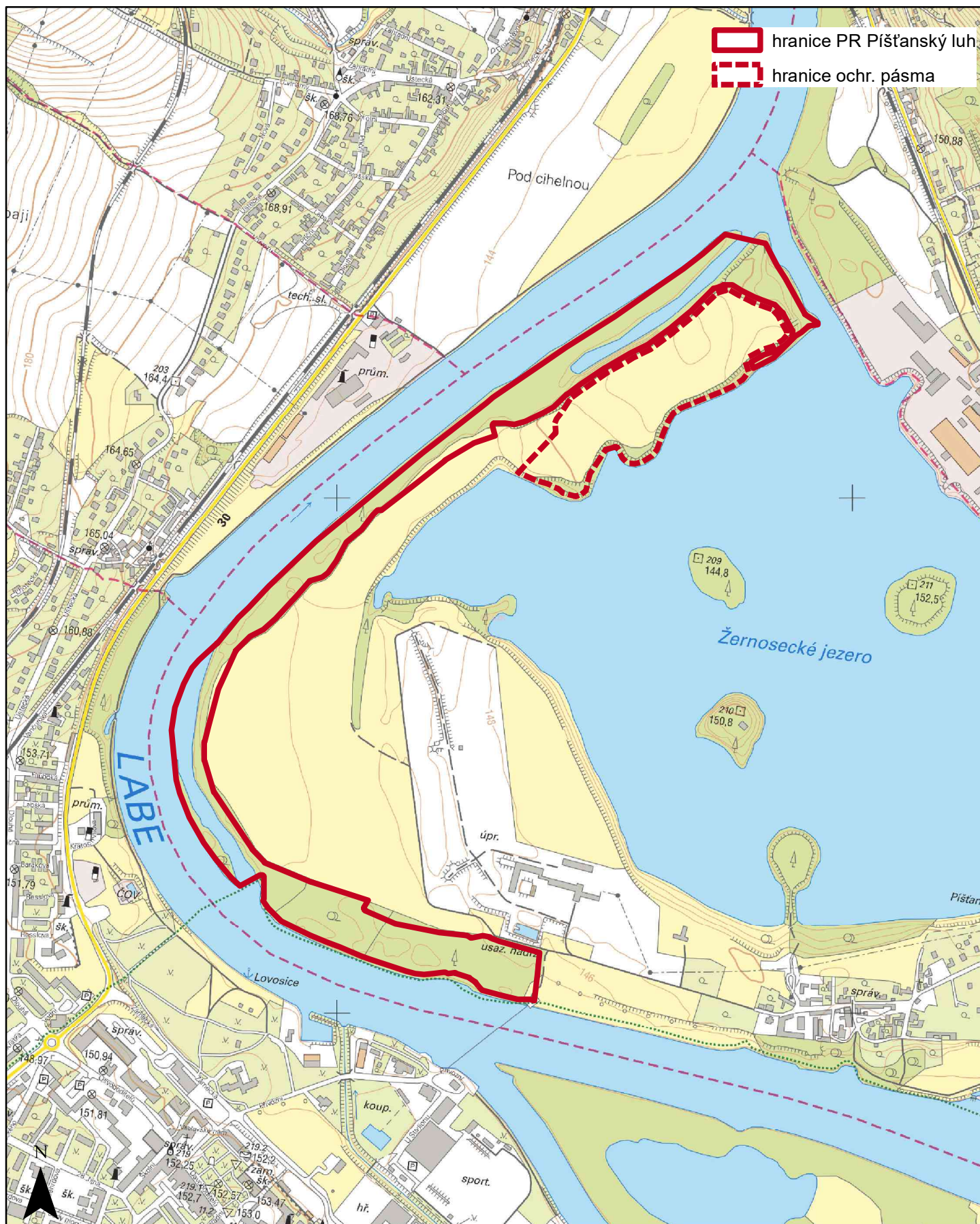
A. Mapové přílohy:

M1: Orientační mapa s vyznačením ZCHÚ

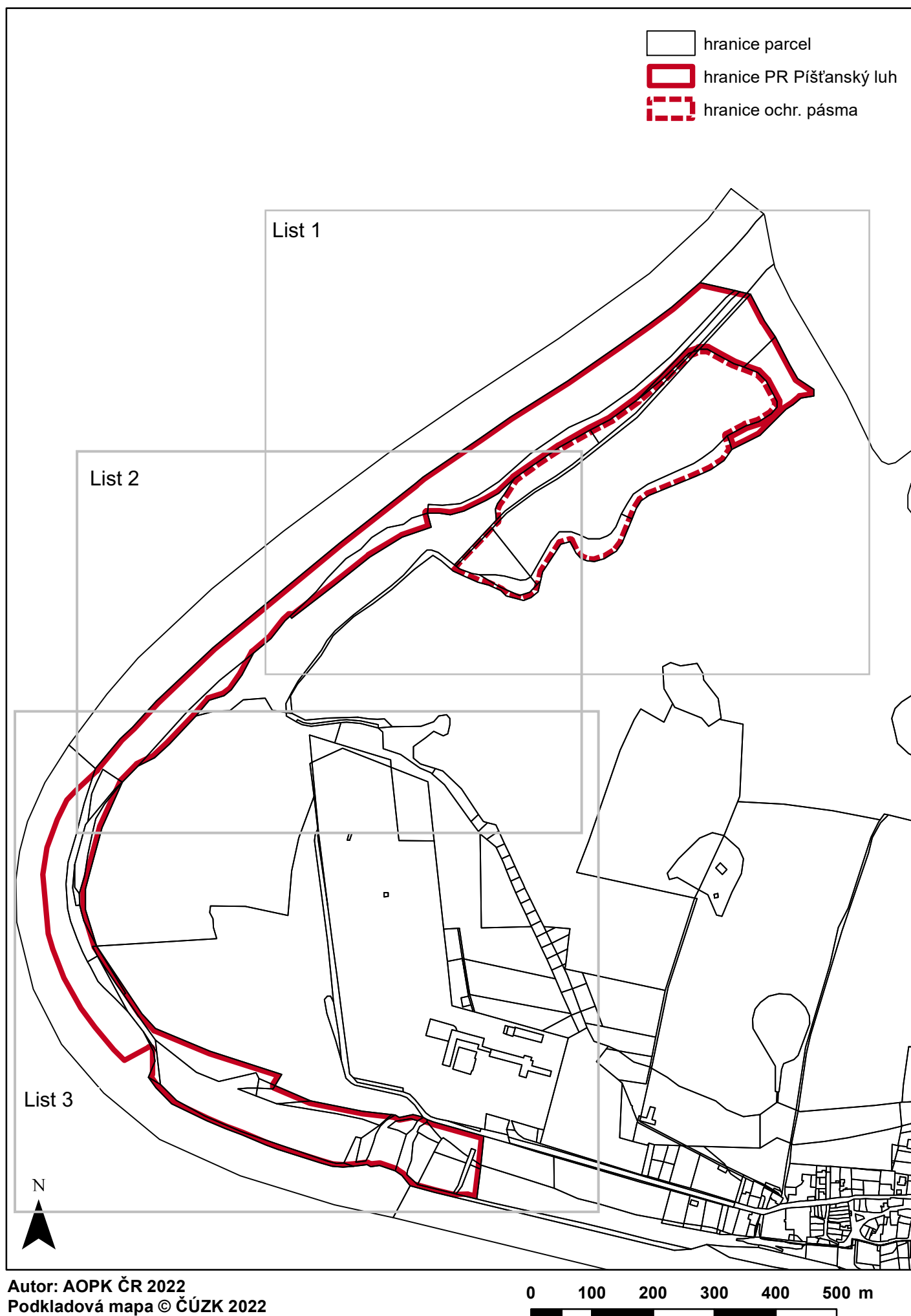
M2: Katastrální mapa s vyznačením ZCHÚ

Příloha M1: Orientační mapa s vyznačením území

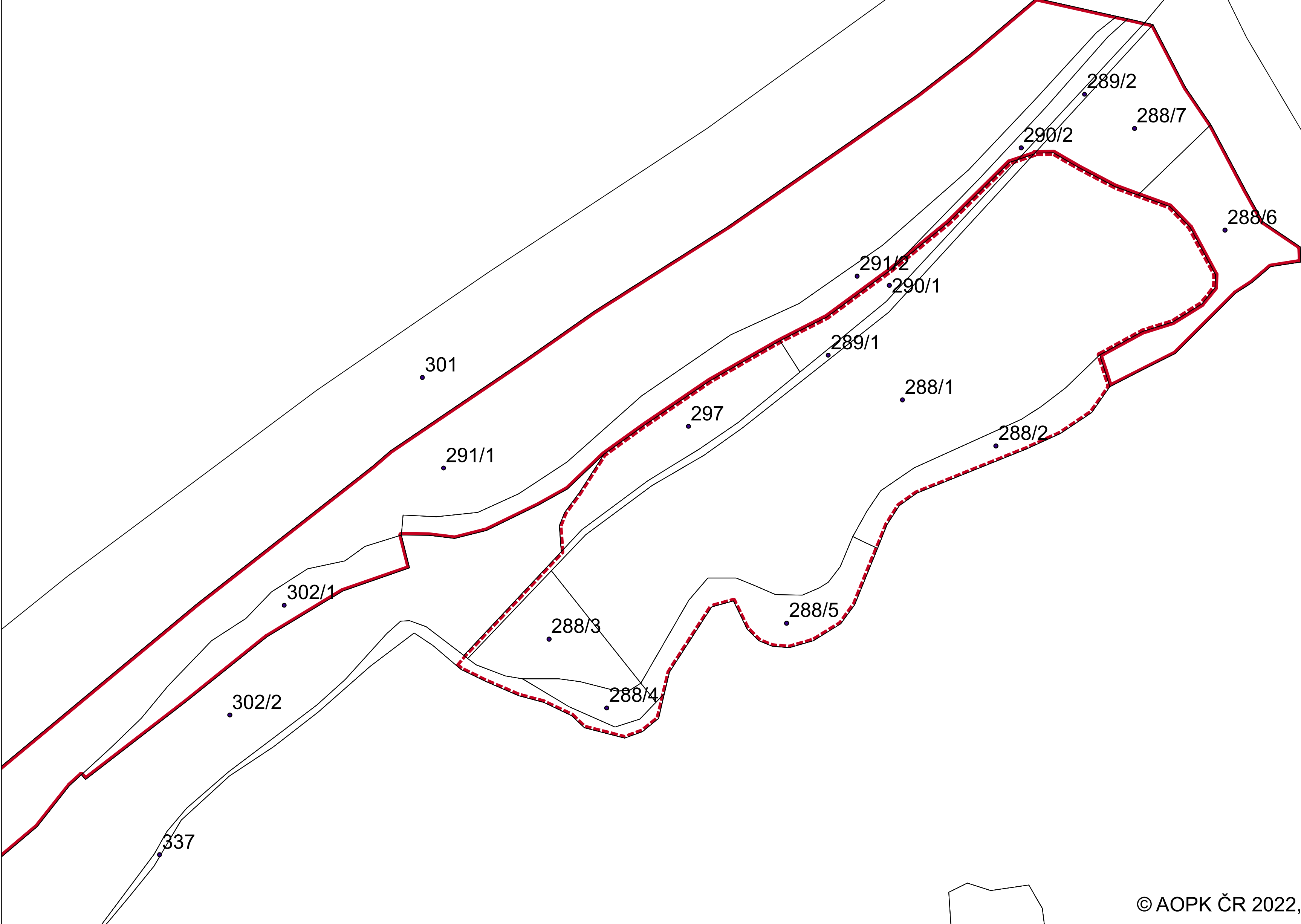

Příloha M2: Katastrální mapa s vyznačením PR a ochranného pásma

List 1

- hranice parcel
- hranice PR Píšťanský luh
- hranice ochr. pásma

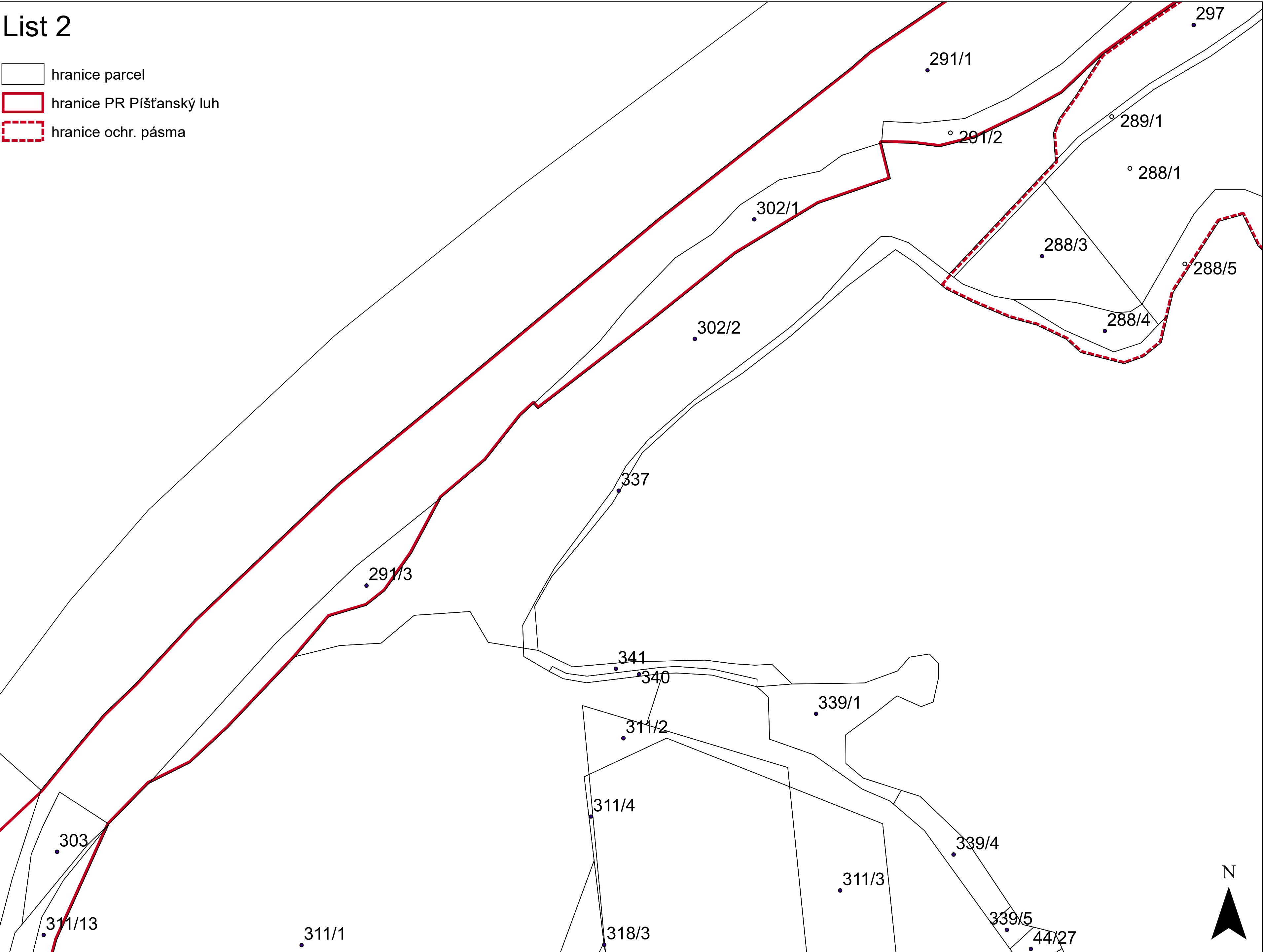

0 160 320 m

List 2

- hranice parcel
- hranice PR Píšťanský luh
- hranice ochr. pásma

List 3

